

Κείμενο-φωτό: **ΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ**

Ινδικά Ιμαλάια

Λεχ, ένας κρυμμένος παράδεισος στην καρδιά των Ιμαλαίων. Παρότι γεωγραφικά το Λεχ ανήκει στην Ινδική επαρχία θα μπορούσε κανείς να πει πως αποτελεί σχεδόν αυτόνομο πολιτισμικά κρατίδιο. Η πόλη του Λεχ είναι μικρή σχετικά για την Ινδία με πληθυσμό που αγγίζει τα 30.000 άτομα και μια απaráμλλη μίξη κουλτούρας, θρησκείας και τρόπου ζωής. Ιστορικά το Λεχ ήταν η πρωτεύουσα του βασιλείου του Ladakh. Ένα αυτόνομο βασίλειο που οι κάτοικοι ήταν γηγενείς. Θα μπορούσαμε να πούμε μια ανάμειξη Θιβέτ-Κίνας-Ινδίας. Συνήθιζε να είναι εμπορικό σταυροδρόμι για λίγους μήνες του χρόνου καθώς το υψόμετρο των 3500 μέτρων που εδρεύει δε του αφήνει περιθώρια για μεγάλη θερινή περίοδο. Ένα παράδειγμα είναι η κύρια οδική αρτηρία που το συνδέει με το Μανάλι και μετέπειτα με το Δελχί είναι προσβάσιμη 15-2 μήνες το χρόνο. Αναφέρεται στους τουριστικούς οδηγούς ως "Highway" μα δεν είναι τίποτα περισσότερο από χωματόδρομους χωρητικότητας ενός αυτοκινήτου και για τις δυο κατευθύνσεις που όταν συναντάς άλλο αυτοκίνητο κάποιος αναγκάζεται να βγει εκτός δρόμου. Παρόλα αυτά η διαδρομή θα μπορούσε να χαρακτηριστεί το λιγότερο ως μαγευτική και ίσως η ομορφότερη στον κόσμο. Διαδρομή η οποία διασχίζεται από τον Ινδό ποταμό τα νερά του οποίου περνάνε και από το Λεχ. Η πόλη αυτή η οποία είναι αγαπημένη πολιτισμική πανδαισία για αρκετούς ταξιδιώτες, αποτελείται από ένα μείγμα ανθρώπων οι οποίοι μόνοι τους καθορίζουν την ταυτότητα της. Χρώματα και χαρούμενος κόσμος είναι ένα από τα πρώτα πράγματα που συναντά κάποιος που κατεβαίνει από το αεροπλάνο. Ζαλισμένοι ακόμα από την ομορφιά της διαδρομής και τις κορυφές των Ιμαλαίων που αγγίζουν τα 8000μ. οι επισκέπτες συναντάνε το λιλιπούτιο και πρωτόγνωρο αεροδρόμιο - στρατιωτική βάση με ευδιάθετους και καλοσυνάτους ανθρώπους. Εκεί υπάρχει και το πρώτο τουριστικό κέντρο που είναι ένα γραφειάκι με μια γραφική κυριούλα σε έναν χώρο 2x2 που εξυπηρετεί τους πάντες. Από το ταξί ως το δωμάτιο του ξενοδοχείου και το γραφείο οργάνωσης εξορμήσεων ο κόσμος είναι με ένα αληθινό χαμόγελο στα χεύλη, κό-

σμος ο οποίος είναι πραγματικά χαρούμενος γιατί ζει και έχει ξεκαθαρίσει τις χαρές και αξίες της ζωής. Δεκάδες παιδιά στο δρόμο είναι η πρώτη εικόνα που συναντά κανείς. Παιδιά που κυρίως πηγαίνουν στο σχολείο φορώντας τις παραδοσιακές ποδιές. Το σχολείο όμως κλείνει από 3 έως 5 μήνες τους χειμερινούς μήνες λόγω δυσκολίας πρόσβασης. Στη συνέχεια κανείς δε πρέπει να χάσει τις μικρές παραδοσιακές αγορές που αποτελούνται από μαγαζάκια σε σοκάκια και ανοιχτά παζάρια. Στα παζάρια βρίσκει κανείς κυρίως χειροποίητα αντικείμενα τα οποία χρησιμοποιούν ανακυκλωμένα υλικά για πρώτη ύλη. Στον ίδιο χώρο προτείνεται να δοκιμάσει κανείς και το Μασαλα τσάι το οποίο περιέχει γάλα επίσης το παραδοσιακό Βετζ Μόμο και Αρνί σε σουβλάκι. Ενδιαφέρον θέαμα αποτελεί και η αγορά με τα κοσμήματα όπου κάθε τουρίστρια είναι έτοιμη να ξεδύψει αρκετά χρήματα. Αν ξεφύγουμε λίγο από τις αγορές και τα παζάρια θα περιηγηθούμε σε μικρά εργαστήρια ή και σε σοκάκια με γυναίκες να κάνουν εργόχειρα. Πολλά υποτυπώδη ξενοδοχεία αλλά και GuestHouses βρίσκονται στο κεντρικό και βόρειο κομμάτι

που απέχει σχεδόν μισή ώρα περπάτημα από το πρωτόγονο αεροδρόμιό τους. Βέβαια τα ταξί πάντα στη διάθεση του κόσμου και σίγουρα θα βρείτε δυτικούς και κυρίως Εβραίους που ψάχνουν απεγνωσμένα για shared ride δηλαδή να μοιραστούν την κούρσα. Γεύσεις, κόσμος και φαγητό είναι οι πρώτες εντυπώσεις αλλά κανείς δεν πρέπει να μείνει εκεί. Στο Λεχ υπάρχει πληθώρα δυνατοτήτων για όσους είναι ανήσυχα πνεύματα. Αρκετά Meditation centers με μαθήματα γιόγκα, μασάζ, αυτοσυγκέντρωσης και αυτογνωσίας για όσους θέλουν να βρουν τη γαλήνη συνδυάζοντάς τα με επισκέψεις στα τοπικά μοναστήρια όπως αυτό του Shey ή και άλλων τα οποία τα επισκέπτεται και ο Δαλάι Λάμα τουλάχιστον μια φορά το χρόνο. Τα μοναστήρια αυτά λειτουργούν ως τόποι λατρείας, κατάνυξης, συγκέντρωσης, μουσεία μα και σχολεία για τους νεαρούς μοναχούς που είναι σε νηπιακή ακόμα ηλικία. Υπάρχουν όμως και αρκετά γραφεία τα οποία οργανώνουν απλές πεζοπορίες μέχρι αποστολές σε κορυφές άνω των 7000μ. με πιο διάσημη κορυφή το Stok Kangri. Οργανωμένα μονοπάτια στα χαμηλά και πανέτομοι οδηγοί βουνού

**Καταρράκτες από τη διαδρομή
Lex-Manali**

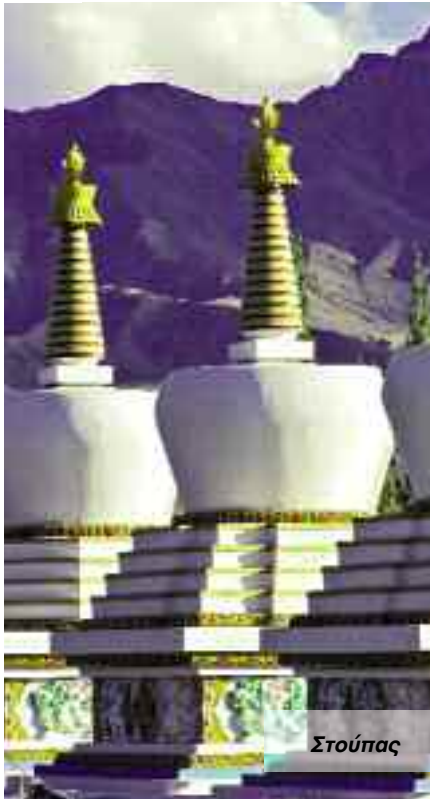
Ο ψηλότερος δρόμος του κόσμου

Σκηνές με προμήθειες (παλιά αλεξίπτωτα)

Γυναίκα στο Λεχ

Στούπας

με γκρουπ στα ψηλότερα είναι το πρώτο θέμα που συναντά κανείς πηγαίνοντας προς το Στοκ. Το Στοκ είναι ένα μικρό αγροτικό χωριό που είναι ο τελευταίος πυλώνας πολιτισμού. Από εκεί βγάζεις την ειδική άδεια για κορυφές άνω των 6000μ., η οποία στοιχίζει 50 ευρώ, μισθώνεις αγωγιάτες ή άλογα τα οποία σου μεταφέρουν τον εξοπλισμό ως τα 5050μ. όπου είναι και η πρώτη κατασκήνωση βάσης. Στο μονοπάτι προς τη Κ.Β. (Κατασκήνωση Βάσης) συναντά κανείς 3-4 μικρούς χώρους ανάπαυσης, κατασκευασμένους από παλιά στρατιωτικά αλεξίπτωτα. Εκεί σίγουρα βρίσκεις τσάι, νερό και ίσως αναψυκτικά, φαγητά και διαμονή κάποιες φορές. Η ιδιαιτερότητα του μονοπατιού ως την Κ.Β. το καθιστά όχι δύσκολο αλλά κουραστικό καθώς κινείσαι πάνω σε κροκάλες οι οποίες είναι το υπόβαθρο του παγετώνα που υπάρχει τους υπόλοιπους μήνες. Κατά τη διάρκεια της ανάβασης δεν είναι λίγες οι συναντήσεις με τα ιδιόμορφα γίαια, κάτι σαν μεγάλα βουβάλια, τα αγριοκάτσικα τους, πολλά είδη μεγάλων τρωκτικών, κυρίως του Himalayan Marmot. Επίσης ελάχιστοι τυχεροί έχουν συναντήσει τη Λεοπάρδαλη του χιονιού (snow leopard). Για όσους είναι των εξορμήσεων το μονοπάτι ως και την κατασκήνωση βάσης είναι μέτριας δυσκολίας με μερικά επικίνδυνα περάσματα και ανάβαση πάνω σε κροκάλες ποταμών. Αν είστε εφοδιασμένοι με χάπια καθαρισμού νερού τότε μην ανησυχείτε για τίποτα καθώς το νερό είναι συνεχώς προσβάσιμο. Η κατασκήνωση βάσης έχει αρκετά γκρουπ μαζεμένα από όλο τον κόσμο, ορθόδοξοι Νεπαλέζοι έως και άθεοι Νεοϋρκέζοι. Ραντεβού για

συζητήσεις και ανταλλαγή εμπειριών καθώς και συμβουλών δίνεται κάθε βράδυ στη μεγάλη σκηνή που ονομάζεται «Το σπίτι του τσαγιού». Η συνέχεια για τους πιο τολμηρούς όπου η κορυφή απέχει κοντά στις 10-12 ώρες από την Κ.Β. έχει και το τεχνικό της κομμάτι όπου χρήσιμα θα φανούν τα πιολέ και τα κραμπόν. Δύο οι επιλογές για την κορυφή: α. χιονούρα με σκληρό χιόνι το πρωί β. παγετώνας με μερικά επικίνδυνα περάσματα αλλά είναι ασφαλισμένο λόγω της δημοτικότητάς του στα τουριστικά γκρουπ ορειβατών οπότε και τα 6153μ ενόψει! Αυτά για όσους είναι των βουνών. Γυρνώντας πίσω στο Λεχ έχει κανείς τη δυνατότητα της ενοικίασης μοτοσυκλέτας και κυρίως παλαιάς βρετανικής Royal Enfield. Δεκάδες εκατοντάδες είναι οι τουρίστες που έρχονται μόνο γι' αυτόν το λόγο. Βέβαια μην ξεχνάμε το δικό μας τον Ηλία Βροχιόδη όπου κατά το διετές του ταξίδι πέρασε από εκεί με τη δική του ελληνικών πινακίδων μοτοσυκλέτα. Το κόστος για τα δεδομένα της περιοχής είναι ακριβό αλλά υποφερτό για όλους τους δυτικούς τουρίστες. Πληθώρα διαδρομών περιστοιχίζουν το Λεχ καθώς είναι κάτι σαν την πολιτιστική και οικονομική πρωτεύουσα του βορείου Κασμίρ. Μοναστήρια και παλάτια είναι το πρώτο αξιοθέατο που προσελκύει τους οδηγούς. Βέβαια

Η πόλη του Λεχ είναι μικρή σχετικά για την Ινδία με πληθυσμό που αγγίζει τα 30.000 άτομα και μια απaráμιλλη μίξη κουλτούρας, θρησκείας και τρόπου ζωής.

αυτό που σκέφτεται ο καθένας που έχει ένα δίκτροχο όχημα εκεί είναι το πέραςμα Khardung La το οποίο είναι και ο ψηλότερος δρόμος στον κόσμο και στα 5602μ. με θέα στο Πακιστάν και το βουνό K2. Εκεί επίσης στεγάζεται και το ψηλότερο καφέ και μουσείο στον κόσμο. Βέβαια για τη διάσχιση αυτής της διαδρομής χρειάζεται αρκετή οδική εμπειρία, αυτονομία εξοπλισμού και τροφίμων καθώς και οι απαραίτητες άδειες. Τα τρόφιμα και το νερό είναι αναγκαία διότι στην ανάβαση ο δρόμος μπορεί να είναι ανοικτός ενώ στην επιστροφή να έχει γίνει κάποια κατολίπηση και να χρειαστεί κάποιος να περιμένει ώρες και ο δρόμος είναι μόνο ένας και επικίνδυνος. Μια άλλη ελκυστική διαδρομή είναι η λίμνη Pangong Tso που βρίσκεται σε μεγάλο υψόμετρο και είναι μοιρασμένη σε Ινδία και Κίνα. Πολλά τουριστικά γραφεία πραγματοποιούν εκδρομές εκεί αλλά και αρκετοί μοτοσικλετιστές. Απέχει κοντά στα 250χλμ. Τα οποία μεταφράζονται σε 10 ώρες μιας διαδρομής. Αυτό συμβαίνει διότι πέρα από τη στενότητα των δρόμων, των ημικατεστραμμένων γεφυρών και των χωριών που διασχίζει κάποιος τα οχήματα δεν είναι κατάλληλα για ταχύτητες άνω των 40χλμ/ώρα και επιπλέον σε κάθε στροφή στους ορεινούς αυτούς δρόμους συναντά κανείς γραμμένες στους βράχους πινακίδες όπως "Blow horn" όπου αποτελεί συνήθεια των οδηγών για να μη σταματήσουν στις στροφές και να ελέγξουν. Έτσι κορνάρουν κατά τη διάρκεια της πορείας και μόνο αν ακούσουν κάτι από την αντίθετη μεριά μειώνουν ταχύτητα. Ένα άλλο αξιοσημείωτο γεγονός αποτελεί ότι δεν χρησιμοποιούν φώτα ακόμα και τη νύχτα... Ανεπανάληπτη εμπειρία αποτελεί το φιλοξενία από τους ντόπιους κατοίκους. Γάλα από την αγελάδα ή το γιακ της αυλής στο τοσά ή με ζάχαρη, όπως ακριβώς στα χρόνια των παππούδων μας. Ψωμί από τον πέτρινο φούρνο και κομμάτια από ύφασμα που καλύπτουν το πάτωμα για να καθίσεις με την οικογένεια να κάθεται γύρω σου και να σε περιεργάζεται. Όλα αυτά σε συνδυασμό με τα δροσερά τη μέρα και ζεστά πλίνθινα σπίτια τους κάνουν τους ντόπιους κατοίκους εκεί την πιο ευχάριστη νότα του ταξιδιού. Αληθινοί άνθρωποι, ίσως φτωχοί σε χρήματα μα σίγουρα πλούσιοι σε ζεστά χαμόγελα που σπάνια βρίσκει πια κανείς.

**Θέα προς τα βόρεια
περάσματα**

**Νεαρός μοναχός
με φόντο τα Ιμαλάια.**

Το μοναστήρι στο Λεχ

